

fDosarul nr. 1ra-371/2022
1-19115127-01-1ra-16032022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Mării Vladimir în numele inculpatei și de către avocatul Cotruța Sergiu în numele succesorului părții vătămate Moșneaga Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021, în cauza penală privind-o pe

Zainulina Anna Xxxxx, născută la xxxxx, domiciliată
mun. Xxxxx bd. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 10.07.2019 - 20.05.2021

2. *instanța de apel:* 02.07.2021 - 30.11.2021

3. *instanța de recurs:* 16.03.2022 - 12.05.2022

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 20.05.2021, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Zainulina Anna Xxxxx a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 152 alin. (2) lit. c¹) Cod penal, la 3 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip pentru femei.

A fost admisă integral acțiunea civilă a succesorului părții vătămate Moșneaga Vitalie cu privire la repararea prejudiciului material.

S-a încasat de la Zainulina Anna în beneficiul lui Moșneaga Vitalie cu titlu de prejudiciu material suma de 9 473 lei.

S-a admis parțial acțiunea civilă a succesorului părții vătămate Moșneaga Vitalie cu privire la repararea prejudiciului moral.

S-a încasat de la Zainulina Anna în beneficiul succesorului părții vătămate Moșneaga Vitalie, cu titlu de prejudiciu moral suma de 10 000 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

S-a încasat din contul inculpatei Zainulina Anna suma de 320 lei în folosul statului, pentru efectuarea raportului de expertiză nr. 201802D2058 din 03.10.2018.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că Zainulina Anna, la 31 august 2018, aproximativ la ora 11:00, aflându-se în curtea blocului locativ amplasat pe bd. Cuza Vodă, mun. Chișinău, urmărind scopul vătămării integrității corporale a persoanei, profitând de starea de neputință evidentă a cet. Moșneaga Ludmila, care se datorează vârstei înaintate, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admitând în mod conștient survenirea acestora, în rezultatul unui conflict, intenționat a îmbrâncit-o pe Moșneaga Ludmila, în rezultat aceasta și-a pierdut echilibru și a căzut jos, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 201802D2058 din 03 octombrie 2018, factura colului femural drept Garden IV, care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Zainulina Anna a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. c¹) Cod penal, *vătămarea intenționată medie a integrității corporale, a sănătății care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, profitând de starea de neputință evidentă a victimei care se datorează vârstei înaintate.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Avocatul Mării Vladimir în numele inculpatei Zainulina Anna, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea pedepsei, prin stabilirea unei pedepse cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, cu stabilirea unui termen de probă/suspendarea condiționată a executării pedepsei, și respingerea pretențiilor acțiunii civile în partea cheltuielilor legate de înmormântarea părții vătămate cu micșorarea cuantumului prejudiciului moral estimat de instanță.

În motivarea apelului a indicat:

-solicită a fi recunoscute circumstanțe atenuante faptul lipsei antecedentelor penale, cât și faptul că inculpata are un copil minor la întreținere; căința sinceră de cele comise, regretul exprimat de cele întâmplate; scuzele aduse în fața succesorului părții vătămate, circumstanțe care permit instanței de judecată la individualizarea pedepsei în privința inculpatei Zainulina Anna a-i stabili o pedepasă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece inculpata Zainulina Anna aflându-se în arest preventiv, a realizat pericolul acțiunilor comise și promite că va îndreptăți încrederea acordată respectând legea și necomițând în continuare fapte care cad sub incidența legii penale, circumstanță care este în contradicție cu opinia instanței de fond că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, doar va încuraja pe viitor acțiunile inculpatei la comiterea de noi infracțiuni sau că pedeapsa penală astfel nu-și va atinge scopul;

- cu referire la admiterea în parte a pretențiilor acțiunii civile solicită a ține cont de faptul că, Zainulina Anna recunoaște parțial pretențiile succesoriului părții vătămate, și anume recunoaște pretențiile în partea ce ține de tratamentul părții vătămate, în cazul în care acestea reprezintă cheltuielile care le-a suportat partea vătămată care nu au fost acoperite prin polița de asigurare medicală, și anume suma de 1 670 lei, cât privește cheltuielile în sumă de 7 803 lei solicitate de a fi încasate de la ea, care sunt înaintate cu titlu de cheltuieli de înmormântare nu este de acord cu aceasta, iar în ceea ce privește suma de 10 000 lei încasată cu titlu de echivalent bănesc a prejudiciului moral, dânsa o consideră prea mare. Careva circumstanțe care ar agrava răspunderea inculpatei nu au fost stabilite.

3.2 Avocatul Cotruța Sergiu, în numele succesoriului părții vătămate Moșneaga Vitalie, solicitând casarea parțială a acesteia în partea pedepsei stabilite, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, cu stabilirea în privința inculpatei Zainulina Anna în conformitate cu art. 152 alin. (2) lit. c¹) Cod penal, a unei pedepse cu închisoarea de 4 ani și 8 luni, cu executarea acesteia în penitenciar pentru femei. Admiterea integrală a acțiunii civile, cu încasarea din contul inculpatei Zainulina Anna în beneficiul succesoriului părții vătămate Moșneaga V., a echivalentului bănesc al prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 100000 lei.

În motivarea cererii de apel, a invocat:

- consideră pedeapsa prea blândă. Totodată, își exprimă dezacordul față de quantumul sumei admise cu titlu de prejudiciu moral, pe motiv că este nejustificat de neînsemnat în raportul cu gravitatea faptei săvârșite de inculpată;

- în rezultatul leziunilor corporale provocate de către Zainulina Anna la data de 31 august 2018, soldate cu fractura colului femural drept Garden IV, Moșneaga Liudmila a rămas imobilizată, fiind în imposibilitate să se deplaseze și să se îngrijească;

- traumatismele inițiale suferite de către Moșneaga Liudmila au creat complicații, care au degenerat în maladii concomitente, și care la data de 23 martie 2020 au provocat decesul victimei;

- vinovăția inculpatei Zainulina Ana a fost confirmată pe deplin în baza probelor administrate, și anume: declarațiile inculpatei Zainulina Ana, declarațiile părții vătămate Moșneaga Liudmila, declarațiile martorilor Svinarciuc Eugenia, Poparcea Lilia, Banu Nina, Culic Maria, Eliseev Ilia, Moșneaga Maxim, raportul de expertiză judiciară nr. 201802D2058 din 03 octombrie 2018 și procesul-verbal de recunoaștere a persoanei cu planșa fotografică;

- limitele pedepsei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. c¹) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) din Codul de procedură penală, se modifică pentru pedeapsa cu închisoarea de la 3 ani și 4 luni, cu limita maximă de până la 4 ani și 8 luni;

- succesoriul părții vătămate consideră pedeapsa aplicată ca fiind una prea blândă și necorespunzătoare, or, la stabilirea pedepsei, necesită a fi luată în

considerare conduita inculpatei pe parcursul desfășurării urmăririi penale și a judecății, și anume faptul că, ultima se eschiva de a se prezenta și nu a dat dovadă că este capabilă să tragă concluzii în urma faptei săvârșite. În același timp, remarcă acțiunile imorale săvârșite, de personalitatea inculpatei, or, aceasta este o persoană de moravuri ușoare, caracterizată negativ, fără loc stabil de trai și fără loc de muncă. Nu în ultimul rând, este necesar de constatat urmările grave ale infracțiunii săvârșite de către Zainulina Ana, și anume pierderea unei vieți omenești, decesul părții vătămate Moșncaga Liudmila;

- doar o pedeapsă conform limitei maxime de 4 ani și 8 luni, cu excutarea acesteia în penitenciar pentru femei, ar putea fi una echitabilă reieșind din circumstanțele cauzei;

- legătura causală dintre acțiunile prejudiciabile săvârșite de către Zainulina Anna și prejudiciul cauzat este evidentă, circumstanțe care au creat succesului părții vătămate un puternic dezechilibru emoțional. Din considerentele menționate, Moșneaga Vitalie apreciază că i-a fost cauzat un prejudiciu moral în mărime de 100000 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că, analizând în ansamblu probele cauzei penale date, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, permit instanței de apel de a concluziona despre existența în acțiunile inculpatei Zainulina Anna a indicilor infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) Cod penal pe semnele, *vătămarea intenționată medie a integrității corporale, a sănătății care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, profitând de starea de neputință evidentă a victimei care se datorează vârstei înaintate.*

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatei care a fost dovedită, dând faptei săvârșite de inculpata Zainulina Anna încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

De asemenea, instanța de apel a considerat că, instanța de judecată a ținut cont la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatei Zainulina Anna de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, aplicând-i o pedeapsă corectă, echitabilă și legală și anume că, inculpata a comis o infracțiune gravă, a recunoscut vinovăția, anterior nu a fost condamnată, prejudiciul părții vătămate nu a fost restituit, iar inculpata Zainulina Anna a beneficiat de reducerea pedepsei cu 1/3, potrivit prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a considerat că, corectarea și reeducarea inculpatei Zainulina Anna este posibilă în condițiile izolării de societate cu aplicarea în privința inculpatei a unei pedepse sub formă de închisoare în limitele sancțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. c¹) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod penal. Noile

limite ale pedepsei cu închisoarea potrivit art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală constituie de la 3 ani și 4 luni până la 4 ani și 8 luni. Astfel, instanța de fond corect i-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni.

Instanța de apel, a respins argumentele apărării privind aplicarea unei pedepse mai blânde în privința inculpatei Zainulina Anna, or, instanța de fond a ținut cont de personalitatea inculpatei, a acceptat cererea de a fi examinată cauza în procedura simplificată, iar inculpata a beneficiat de reducerea termenului de pedeapsă cu 1/3 și nu este temei de a desființa sentința emisă în partea solicitată.

Totodată, instanța de apel a respins alegațiile expuse în apelul declarat în interesele succesorului părții vătămate Moșneaga Vitalie privind aplicarea în privința inculpatei Zainulina Anna, a unei pedepsei mai aspre și anume sub formă de privațiune de libertate pe un termen de 4 ani și 8 luni, deoarece la stabilirea măsurii și mărimii pedepsei în privința inculpatei, în vederea corectării, reeducării, precum și ca măsură de pedeapsă, instanța de apel a ținut cont în deplină măsură de motivul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea penală, inculpata a recunoscut fapta la etapa urmăririi penale, a contribuit la descoperirea infracțiunii, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării, astfel, instanța de fond aplicându-i o pedeapsă legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru femei.

Instanța de apel a considerat că, o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată de instanța de fond, raportând-o la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, o va descuraja de a comite pe viitor alte fapte infracționale similare.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, instanța de fond just a considerat necesar de a admite acțiunea civilă și a încasat de la inculpata Zainulina Anna în beneficiul lui Moșneaga Vitalie cu titlu de prejudiciu material suma de 9 473 lei și prejudiciu moral suma de 10 000 lei, ținând cont de prevederile art. 1998 Cod civil și faptul că în cauza dată sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale, întrucât inculpata a comis cu vinovăție o faptă ilicită ce a cauzat un prejudiciu, iar între fapta ilicită și prejudiciu există raport de cauzalitate.

Mai mult ca atât, instanța de apel a constatat întemeiată soluția instanței de fond privind încasarea prejudiciului cauzat părții vătămate în limita prejudiciului real cauzat, or, inculpata a cauzat suferințe fizice părții vătămate manifestate prin dereglarea sănătății de lungă durată, fapt care i-a provocat părții vătămate și prejudicii morale, disconfort personal, determinat de perioada de recuperare după cauzarea vătămărilor corporale suferite.

La caz, instanța de apel, a reținut întemeiată soluția instanței cu privire la admiterea acțiunii civile depuse de succesorul părții vătămate Moșneaga Vitalie prin care a solicitat încasarea prejudiciului material în mărime de 9 473 lei și prejudiciu moral în sumă de 10 000 lei, care este unul echitabil în coraport cu fapta comisă, or,

prejudicial moral în sumă de 100 000 lei, este exagerat. În acest sens, instanța de apel a reținut că, la aprecierea cuantumului prejudiciului moral instanța de fond a ținut cont de, caracterul și gravitatea suferințelor fizice cauzate persoanei vătămate, gradul vinovăției autorului prejudiciului și personalitatea inculpatului, iar apelul părții vătămate în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei, urmează a fi respins, ca nefondat.

6. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

6.1 Avocatul Mării V. în numele inculpatei, prin care, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, în partea stabilirii pedepsei inculpatei, prin care să se aplice prevederile art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune și să se reducă cuantumul pretențiilor acțiunii civile.

În motivarea recursului indică că, instanța de apel nu s-a expus argumentat în sensul motivelor invocate de avocat în cererea de apel la capitolul dezacordului cu individualizarea pedepsei aplicate inculpatei, cât și neexpunându-se în totalmente în sensul motivului din cererea de apel la capitolul soluționării acțiunii civile, nu a soluționat fondul apelului. Din aceste considerente obiectiv ar fi ca în ultima instanță să se soluționeze chestiunile abordate în fața instanței de recurs.

6.2 Avocatul Cotruța S. în numele succesorului părții vătămate, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, cu stabilirea în privința inculpatei Zainulina Anna în conformitate cu art. 152 alin. (2) lit. c¹) Cod penal, a unei pedepse cu închisoarea de 4 ani și 7 luni, cu executarea acesteia în penitenciar pentru femei. Admiterea integrală a acțiunii civile, cu încasarea din contul inculpatei Zainulina Anna în beneficiul succesorului părții vătămate, a echivalentului bănesc al prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 100 000 lei.

În motivarea recursului indică:

- pedeapa aplicată este una prea blândă și necorespunzătoare, or la stabilirea pedepsei, necesita a fi luată în considerare conduita inculpatei pe parcursul desfășurării urmăririi penale și a judecății, și anume faptul că ultima se eschiva de a se prezenta și nu dat dovadă că este capabilă să tragă concluzii în urma faptei săvârșite. În același timp, acțiunile imorale săvârșite, personalitatea inculpatei, or aceasta este o persoană de moravuri ușoare, caracterizată negativ, fără loc stabil de trai și fără loc de muncă. Nu în ultimul rând, este necesar de constatat urmările grave ale infracțiunii săvârșite de către Zainulina Ana, și anume pierderea unei vieți omenești — decesul părții vătămate Moșneaga Liudmila;

- consideră că doar o pedeapsă conform limitei maxime de 4 ani și 7 luni, cu executarea acesteia în penitenciar pentru femei, ar putea fi una echitabilă reiesind din circumstanțele cauzei;

- legătura cauzală dintre acțiunile prejudiciabile săvârșite de către Zainulina Anna și prejudiciul cauzat este evidentă, circumstanțe ce au creat succesorului părții vătămate un puternic dezechilibru emoțional. Din considerentele menționate, apreciază Moșneaga Vitalie suma cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 100 000 lei.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referințe:

7.1 Avocatul Mării V. în numele inculpatei, privind opinia asupra recursului declarat de către avocatul Cotruța S. în numele succesorului părții vătămate, solicitând respingerea acestuia ca nefondat.

7.2 Avocatul Cotruța S. în numele succesorului părții vătămate, privind opinia asupra recursului declarat de către avocatul Mării V. în numele inculpatei, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil.

8. Judecând recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acestea urmează a fi admise, cu casarea parțială a hotărârii contestate, în partea neaplicării art. 90 Cod penal și în latura civilă, în partea prejudiciului moral, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecății instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursurilor declarate de avocatul Mării Vladimir în numele inculpatei și avocatul Cotruța Sergiu în numele succesorului părții vătămate Moșneaga Vitalie, se constată că acestea sunt întemeiate în baza pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevăd că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Din conținutul recursului **avocatului Mării Vladimir în numele inculpatei**, rezultă că, este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei, însă critică decizia instanței de apel, și anume faptul că, instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în cererea de apel, la capitolul dezacordului cu individualizarea pedepsei aplicate inculpatei și la capitolul soluționării acțiunii civile.

Analizând textul deciziei instanței de apel, în raport cu argumentele invocate în recursul declarat de avocatul Mării Vladimir în numele inculpatei, precum că instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor din cererea de apel la capitolul soluționării acțiunii civile, în viziunea Colegiului penal lărgit, această instanță și-a motivat soluția adoptată în sensul oferirii răspunsului la motivele apelului declarat, în acest sens, precum că instanța de fond just a considerat necesar de a admite acțiunea civilă și a încasat de la inculpata Zainulina Anna în beneficiul lui Moșneaga Vitalie cu titlu de prejudiciu material suma de 9 473 lei, care a fost probată (f.d.203-207), această sumă incluzând suma și pentru serviciile funerare în mărime de 7803 lei, iar restul fiind cheltuieli suportate pentru tratament. Ce ține de prejudiciul moral, Colegiul penal reține că, echivalentul sumei de 10000 lei nu constituie o recompensă echitabilă și rezonabilă a prejudiciului moral suportat de către succesorul părții vătămate în urma comiterii infracțiunii de către inculpată, și nu va compensa suferințele fizice și psihice suportate.

Totodată, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel, la examinarea apelului, în partea individualizării pedepsei, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, la fel instanța de apel la judecarea cauzei nu a examinat-o sub toate aspectele și nu a dat răspuns la motivele esențiale

invocate, în ordine de apel, la acest aspect.

Astfel, instanța de recurs reține că, prima instanță a recunoscut-o vinovată și a condamnat-o pe Zainulina Anna în baza art. 152 alin. (2) lit. c¹) Cod penal, la 3 (trei) ani și 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip pentru femei.

Avocatul Vladimir Mării în numele inculpatei Zainulina Anna, nefiind de acord cu hotărârea adoptată a contestat-o în ordine de apel, criticând-o și prin prisma faptului asprimii pedepsei, considerând echitabilă stabilirea unei pedepse cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Astfel, instanța de apel a respins ca nefondate apelurile declarate, menținând sentința.

Instanța de recurs reține că, argumentele din recursul avocatului Vladimir Mării în numele inculpatei Zainulina Anna, precum că instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor invocate în cererea de apel, la capitolul dezacordului cu individualizarea pedepsei aplicate inculpatei, urmează a fi admise, deoarece din analiza hotărârii contestate, se atestă faptul că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra celor mai esențiale motive invocate de avocatul Mării V. în ordine de apel, unde au fost puse pentru discuție în instanța de apel, inclusiv câteva argumente principale cum ar fi:

- solicită a fi recunoscute circumstanțe atenuante faptul lipsei antecedentelor penale, cât și faptul că, inculpata are un copil minor la întreținere; căința sinceră de cele comise, regretul exprimat de cele întâmplate; scuzele aduse în fața succesoriului părții vătămate, circumstanțe care permit instanței de judecată la individualizarea pedepsei în privința inculpatei Zainulina Anna a-i stabili o pedepasă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece inculpata Zainulina Anna aflându-se în arest preventiv, a realizat pericolul acțiunilor comise și promite că va îndreptăți încrederea acordată, respectând legea și necomițând în continuare fapte ce cad sub incidența legii penale, circumstanțe care sunt în contradicție cu opinia instanței de fond că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal doar va încuraja pe viitor acțiunile inculpatei la comiterea de noi infracțiuni sau că pedeapsa penală astfel nu-și va atinge scopul;

- Zainulina Anna recunoaște parțial pretențiile succesoriului părții vătămate. Careva circumstanțe care ar agrava răspunderea inculpatei nu au fost stabilite.

În opinia Colegiului penal lărgit, argumentele enunțate mai sus constituie fondul apelului și asupra cărora instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat.

Așa cum se observă din partea descriptivă a deciziei atacate, instanța ierarhic inferioară nu s-a expus asupra motivelor esențiale menționate mai sus, fără o fi făcută o analiză sau o argumentare din care considerente alegațiile nominalizate sânt respinse sau apreciate ca neîntemeiate, menținând sentința prin care inculpatei i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 ani și 4 luni închisoare, descriind doar teorie cu privire la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, fără a o ajusta la circumstanțele speței, limitându-se cu expunerea unor fraze generale, precum că: *"Instanța de apel, a respins argumentele apărării privind aplicarea unei pedepse mai blânde în privința inculpatei Zainulina Anna, or, instanța de fond a ținut*

cont de personalitatea inculpatei, a acceptat cererea de a fi examinată cauza în procedura simplificată, iar inculpata a beneficiat de reducerea termenului de pedeapsă cu 1/3 și nu este temei de a desființa sentința emisă în partea solicitată.”, fără a se expune asupra principalelor motive invocate în apel, referitor la circumstanțele stabilite în cauză.

Prin urmare, în opinia Colegiului penal lărgit, concluziile instanței de apel cu privire la neaplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, menționându-se că "...pedeapsa aplicată de instanța de fond, raportând-o la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, o va descuraja de a comite pe viitor la alte fapte infracționale similare", nu sunt pe deplin argumentate din punct de vedere legal, astfel această instanță nu a dezbătut și nu s-a pronunțat asupra celor mai esențiale motive invocate în acest sens de avocatul Mării Vladimir în numele inculpatei Zainulina Anna, neexaminând cauza sub toate aspectele.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs reiterează că, obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil, iar potrivit considerentelor CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei* (2003) § 37, *Kuznețov și alții c. Rusiei* (2007) § 85).

Deci, Colegiul penal lărgit notează, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de apelanți, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Așadar, în decizie, instanța de apel urmează să analizeze argumentele importante invocate de apelant și menționate mai sus, motivându-și temeiurile de fapt și de drept, ce conduc la admiterea sau la respingerea fiecăruia din aceste motive invocate de apelant. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cer prevederile art. 435 Cod de procedură penală, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din conținutul **recursului avocatului Cotruța Sergiu în numele succesorului părții vătămate Moșneaga Vitalie**, rezultă că, este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei, însă critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de încasarea de la inculpată a sumei prejudiciului moral în mărime de doar 10000 lei și în partea aplicării pedepsei prea blânde.

Nu pot fi reținute de către instanța de recurs argumentele avocatului Cotruța Sergiu în numele succesorului părții vătămate Moșneaga Vitalie, referitor la faptul că, pedeapsa aplicată inculpatei este prea blândă. Astfel, în viziunea Colegiului penal, în prezenta cauză penală, instanța de apel just, ținând cont de circumstanțele reale și personale, de dispoziția art. 78 Cod penal, întemeiat a aplicat inculpatei, în baza art.

152 alin. (2) lit. c¹) Cod penal, ținând cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, pedeapsă minimă de 3 ani și 4 luni închisoare.

La fel, din materialele cauzei, Colegiul atestă faptul că, conform acțiunii civile, avocatul Cotruța S., a solicitat încasarea din contul inculpatei în beneficiul succesorului părții vătămate a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 9473 lei și a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 100000 lei, însă prima instanță judecând prezenta cauză penală, prin sentință a încasat de la Zainulina Anna în beneficiul lui Moșneaga Vitalie cu titlu de prejudiciu material suma de 9 473 lei și cu titlu de prejudiciu moral suma de 10 000 lei, în rest acțiunea a fost respinsă.

Inclusiv avocatul Cotruța S., în numele succesorului părții vătămate Moșneaga V., nefiind de acord cu soluția primei instanțe a contestat-o cu apel, inclusiv și în partea civilă, solicitând admiterea integrală a acțiunii civile, cu încasarea din contul inculpatei în beneficiul succesorului părții vătămate, a echivalentului bănesc al prejudiciului moral cauzat prin infracțiune în mărime de 100000 lei, deoarece quantumul sumei admise cu titlu de prejudiciu moral, este neînsemnat în raport cu gravitatea faptei săvârșite de inculpată.

Analizând textul deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel a menținut sentința în partea stabilirii quantumului prejudiciului moral, considerând că echivalentul sumei de 10.000 lei este echitabil în raport cu fapta comisă, caracterul și gravitatea suferințelor fizice cauzate persoanei vătămate, gradul vinovăției autorului prejudiciului și personalitatea inculpatei.

Însă, în opinia Colegiului penal lărgit, aceste concluzii ale instanței de apel nu sunt motivate suficient și contravin lucrărilor dosarului și prevederilor legale, astfel Colegiul penal consideră pripite concluziile instanței de apel, precum că suma de 10.000 lei este echitabilă în vederea reparării daunei în urma suferințelor psihice și fizice cauzate, în urma infracțiunii comise de către inculpată.

La acest capitol, instanța de recurs notează că, potrivit art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, la evaluarea quantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, pierderea speranței în viață, etc.

Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Astfel, instanța de recurs menționează că, despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În susținerea celor enunțate, instanța de recurs menționează și jurisprudența CtEDO, cauza Ernst c. Belgiei (15 iulie 2003), unde Curtea a statuat, în principiu, că

„atunci când victima unei infracțiuni se constituie parte civilă în procesul penal, aceasta semnifică introducerea unei cereri în despăgubiri. Chiar dacă ea nu a cerut, în mod expres, repararea prejudiciului suferit. Prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, ea are în vedere nu numai condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea pecuniară a prejudiciului pe care l-a suferit”.

Învederând aceste considerente ale instanței europene, Colegiul penal lărgit evidențiază, că în această speță instanța de apel nu a ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei, că conform raportului de expertiză judiciară nr. 201802D2058 din 03 octombrie 2018, lui Moșneaga Liudmila i-au fost cauzate fractura colului femural drept Garden IV, care a condiționat dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie. Totodată, în acțiunea civilă s-a invocat că, în rezultatul leziunilor provocate de către Zainulina Anna, la data de 31 august 2018, Moșneaga Liudmila a rămas imobilizată, fiind în imposibilitate să se deplaseze și să se îngrijească. Totodată, traumatismele inițiale suferite de către Moșneaga L. au creat complicații, care au degenerat în maladii concomitente și care la data de 23 martie 2020, au provocat decesul victimei.

Astfel, instanța de apel, neținând cont de practica judiciară pe cauze similare, a menținut sentința prin care a fost încasată doar suma prejudiciului moral în mărime de 10000 lei, în rest fiind respinsă acțiunea civilă, indicând că acesta este echitabil în raport cu fapta comisă.

În urma celor expuse, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel nu a ținut cont de măsura în care compensarea sumei de 10.000 lei, poate aduce satisfacție succesivului părții vătămate, astfel nu și-a motivat soluția conform prevederilor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel urmează să stabilească mărimea compensației pentru prejudiciul moral în așa fel încât acesta să fie echitabil în raport cu suferințele psihice și fizice cauzate părții vătămate, în urma comiterii infracțiunii de către inculpata Zainulina A., dar și să nu ducă la o îmbogățirea fără just temei a succesivului părții vătămate.

Astfel, Colegiul penal constată că, la caz este incident temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea neaplicării art. 90 Cod penal și în latura civilă, în partea prejudiciului moral, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul, cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererile de apel referitor

la art. 90 Cod penal și în latura civilă, în partea prejudiciului moral; să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii; să le dea apreciere cuvenită în ansamblu, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și cu expunerea motivată asupra cuantumului prejudiciului moral, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțele cauzei, să emită o soluție clară și motivată, să țină cont de pe ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admit recursurile ordinare declarate de către avocatul Mării Vladimir în numele inculpatei și de către avocatul Cotruța Sergiu în numele succesorului părții vătămate Moșneaga Vitalie, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021, în partea neaplicării art. 90 Cod penal și în latura civilă, în partea prejudiciului moral, în cauza penală în privința lui **Zainulina Anna Xxxxx**, și se dispune rejudecarea cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac, în partea rejudecării cauzei, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 23 iunie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Plămădeală Ghenadie